

ELT.2 | Chapir ils martgads ed il commerzi - reflectar davart ils daners

◀ Cumpetenzas precedentas: NUS.6.4

1. Las scolaras ed ils scolars san mussar ils princips da l'economia da martgà.

renviaments

FSP - Economia e consum
STS.3.2.c*Princips da l'economia da martgà*

ELT.2.1

Las scolaras ed ils scolars ...

3

a » san concretisar in ciclus economic simpel a maun d'in exempel (p.ex. kiosk durant la pausa, vendita sin il bain puril, negozi da victualias) e mussar l'entretschament d'acturs sin ils martgads. ciclus economic simpelb » san descriver a maun da la furmaziun dals pretschs il connex dad offerta e dumonda. offerta e dumondac » san declarar influenzas sin la furmaziun dals pretschs sco era effects da midadas dal pretsch (p.ex. variaziuns en la producziun ed en la vendita, concorrenza). formaziun dals pretschsd » san declarar las pussaivladads dal stadi d'influenzar ils martgads a maun d'exempels (p.ex. taglias, subvenziuns, taxas ecologicas). intervenziun en il martgà

◀ Cumpetenza precedentas: NUS.6.4, NUS.7.3

2. Las scolaras ed ils scolars san declarar l'impurtanza dal commerzi per la disponibladad da rauba.

renviaments

Impurtanza dal commerzi

ELT.2.2

Las scolaras ed ils scolars ...

3

a » san descriver incumbensas dal commerzi e da manaschis da commerzi (p.ex. distribuziun e barat da rauba, garanzia dal provediment e disponibladad, import ed export, transport, magasinaziun). functiuns dal commerzi

b » san descriver a maun da rauba exemplarica il connex tranter producziun e commerzi (p.ex. partiziun da la lavur tar vestgadira, victualias: lieus da producziun, vias da commerzi, resursas personalas).

c » san s'infurmar davart ils currents da rauba globals e davart las pretensiuns ch'èn colliads cun quai (p.ex. geners e custs da transport, logistica, disposiziuns d'import e d'export). currents da rauba globals

◀ Competenza precedentia: NUS.6.4, NUS.6.5

3. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar ina moda d'ir enturn cun daners cun responsabladad.

renviaments

Ir enturn cun daners

ELT.2.3

Las scolaras ed ils scolars ...

3			
		a	» san realisar las pretensiuns da manar la vita a moda independenta sco era discutir las sfidas e las libertads d'agir en cas da differentas resursas finanzialas. custs da viver
		b	» san planisar in preventiv, s'infurmar davart custs fixes e variabels, mussar effects da midadas da las entradas per las libertads d'agir e pussaivladads da spargnar (p.ex. daner da giagliofo, salari d'empendist). planisaziun dal preventiv, custs fixes/variabels
		c	» san descriver furmas dal traffic da pajaments e s'infurmar davart cundiziuns contractualas (p.ex. pajament en daner contant, transferiment da daners, shopping online, carta da credit, credit da consum, leasing). furmas dal traffic da pajaments
		d	» san declarar motivs da l'indebitament da giuvenils sco era da la spirala da debits e preschentar e discutir pussaivladads d'agir preventivamain. indebitament: credits, retards dal pajament, surtratga dal conto, obligaziun da pajar taglia
		e	» san discutir pussaivladads d'ir enturn cun responsabladad cun atgnas resursas finanzialas, agens basegns e la diversidad da purschiders commerzials e d'offertas commerzials.